

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefon szám 16.

LAPTULAJDONOS
Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor
Félévre — — — — — 4 " "
Negyedévre — — — — — 2 " "
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Requirálnak.

Megszoktuk, hogy magas és hazafias kormányunk, mely még a himnusz éneklését sem engedélyezte a koronázás alkalmával, úgy hogy maga a király tanította meg egy kis belátásra, mondom, megszoktuk, hogy ez a kormány rendszerint minden intézkedésével botba fut.

Már két háborus év tapasztalata áll előtte, de azért még mindig nem akart tanulni semmit. A requirálásnál is kézzel foghatólag bebizonyította ügyetlenségét.

Még az első háborus tél szenvedéseit, kukurica kenyerét, nélkülözéseit megbocsátottuk volna, hiszen ismeretlen terreneumon mozgott. A második háborus télen szerencsére megmenekedtünk sok nélkülözéstől, nem ugyan a kormány jóvoltából, hanem a jó Isten áldásából, ki bőséges terméssel áldotta meg hazánk földjét.

Mondják, hogy a kormányelnök hívó protestáns férfiú, ki a bibliát is olvassa. Lehet, de hogy abból sem tanul — ő annál is okosabbnak tartja magát — azt a mostani requirálás bizonyítja. A biblia elbeszéli, miképen gyűjtötte az egyiptomi József a bő termés idején a felesleges gabonát magtárakba, hogy a szükség idején legyen mit adni a népnek.

A kormány elnök nem így tett. Kiadta a szigorú rendeletet, hogy minden nemű gabona le van foglalva, azt sem eladni, sem elajándékozni, sem elszállítani, sem elrejtteni sőt még elfogyasztani sem szabad.

Szép dolog, csak az a kár, hogy a papiros nem foglalja le a búzát, ha még a miniszter elnök is írja rá a nevét.

Aztán megengedték, hogy okt. 15-ig a magánosok egyenesen a termelőktől vásárolhassanak. Ennek az intézkedésnek nemes intenciói a gyakorlatban csütörtököt mondtak.

Mikor a termelő azt látja, hogy az ő terményét maximálták, az iparosét ellenben nem; a termelő csak határozott áron adhat el, de már határtalan áron kénytelen vásárolni, akkor nem csodálkozhatunk, ha ő is úgy igyekszik magán segíteni, ahogy tud. Nem viszi piacra minden fölösleges termését, hisz tudja jól, hogy később a maximálás dacára is lesz vevő, aki többet fog adni érte.

Hiába küldik a requirálókat a nyakára, hiszen annyi sütnivalója van a termelőnek is, hogy olyan helyre tegye búzáját, hol a rozsda meg nem emésztí, sem a fináncok fel nem fedezik. Azért akár meg lesz a béke ebben az évben, akár nem, a jövő télre úgy kell készülnünk, hogy a requi-

rálást már a ratáskor kell megkezdni. Aratáskor könnyű ellenőrizni a termés mennyiségét, könnyű megállapítani az évi szükségletet is, a vetőmag mennyiségét is, az állatok tartására szükséges mennyiséget is. Az így megállapított mennyiségen felüli termést tessék mindjárt requirálni. Ennek az eljárásnak három nagy haszna lesz. Először is a requirálásnak lesz eredménye. Másodszor szabályozni fogja a fogyasztást, mert a papíron hiába állapítunk meg fejenként és havonként 18, 14 és 10 kilogramm búzákat, ha a törvényileg megengedett mennyiségen felül még rejtett készletek is vannak. A harmadik haszon az, hogy kevesebb munkával jár és olyan időben történik, mikor nem kell az amurgy is kevés számú tanítást a tanítás nagy kárára az iskolából kiküldeni, hogy requirálni menjenek.

Aljunkt meg egy szóra!

Jegyzett Ön már az 5-ik hadi költsővre?! Nem. Akkor még jegyezhet mert V-ik Hadi költsővre jegyzéseket a gyulafehérvári 1. sz. m. kir. posta-táviráda hivatal f. hó 30-ig bezárólag még elfogad.

Beszélő könnyecseppek.

Ilyenek is vannak. Magam is láttam vízkeresztkor. Házakat szenteltem. Csatások sárban bandukoltam „kisérettemmel” utcáról-utcára, házba be, házból ki. Nehéz volt a járás, fáradtságos. Borus volt az ég, nedves a levegő, szomorú, egyhangú, szürke a város. Künn alig ténfergett egy-egy szegény ember, kit ilyen barátságatlan, borongós időben is kihajtott házából az élet. És mentünk, vittük, osztogattuk az újévi áldást. Minden házban, minden kis szobába szívekre akadtunk. Érző, hittől s bizalomtól lángoló szívekre. Sok helyt nem volt karácsonyfa, sok helyt kimaradt a vízkereszti gyertya, kevés házban, kevés otthonban akadtunk öröme, boldog életre, de a hittel, vallásos buzgósággal, szent áhitattal koszoruzott szív ott volt mindenütt. És sugároztak a szívek. Melegét s fényt árasztottak a szegényes otthonokba. Melegségük néhány pillanatra pirt varázsolt a halvány arcokra, fényük csillogóvá, tün-

döklővé tette a szemeket. És a szívek egyszerre boldogok lettek. Boldogok a boldogtalanságban is. Elszállott belőlük a csüggedtség, szomorúság, elégedetlenség, s helyükbe költözött a béke, nyugalom, bizó remény. És szent áhitattal fogadták az áldást. Gazdagok, szegények, nagyok, kicsinyek egyaránt. És hitték, erősen hitték, hogy ez az áldás, mellyel új év elején hűségesen fölkeresi őket az egyház, hathatós, tevékeny, boldogító lesz majd reájuk nézve.

Sok helyre úgy hívtak be. Keresték az áldást. És megtalálták. Azok is, kikről tulajdonképpen szólni akarok s kiknek bőven omló könnyei oly sokat beszéltek. Tavaly még otthon voltak, Házuk szépen ki volt takarítva, szobájuk padlója fel volt surolva, az ablakban virágok díszlettek, az asztalon gyertya, imakönyv, olvasó volt, ők maguk szép sorban, térdnélvlla várták a papot, s ha volt is gondjuk, bánatuk, könnyen megvigasztalódtak — most édes otthonukból elúzve, falujuktól távol, mások irgalmából egy kicsiny szobában négy-öt család 15—20 apró sáppadt mezitlábos gyer-

mekkel meghuzódva, szegénységben, elhagyatottságban találkoztak szembe ugyanazzal az Egyházzal, mely őket otthon, a jó módban is szerette, s mely itt, a kínzó árvaságban, a keserű számkivetésben sem hagyta el. És örült a lelkek, mikor a jó édesanya kiterjesztette fölöttünk áldó kezét. De örömeiket elnyomta a keserűség, a szívek már már hegedő sebe újra fölszakadt, a lelkek sirtak s a könnyek kiültek a bánatos szemekre. És hullottak, peregettek bőven, egymásután lefelé. Végig folytak a szomorú arcokon s közben beszéltek, sokat, nagyon sokat. Meséltek virágzó székely falvakról, tehető gazdákról, kalászos mezőkről, népes udvarokról, tornácos házakról, virágos kertekről, szép életről, boldog multról. Beszéltek aztán csatakiáltásokról, orozva betörő, békés tüzhelyeket felolduló rabló csordákról, szomorú futásról, hosszú hanyattatásról, kegyelemkenyérről, szívet, lelket kínzó, emésztő rabságról.

Sokat beszéltek, kipanaszolták magukat a könnyek. S én hallgattam. Szívembe markoltak a hangok. Szerettem volna most

Oberbauer A. Utóda Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek ruhák, zászlók, stb. gyára — Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Pro Transsylvania.

Királynénk védnöksége alatt álló Pro Transsylvania egyesület január hó 15-én tartotta Kolozsvárt kormányzó tanácsának alakuló közgyűlését Gróf Mikes Árminné és Dr. Ugron Gábor elnökle mellett előkelő közönség jelenlétében. A gyűlést gróf Mikes Árminné magas szárnyalású beszéddel nyitotta meg, miután a kormányzó tanács következő képen alakult: elnök dr. Ugron Gábor, elnökö Gróf Mikes Árminné, ügyvezető igazgató, dr. Zombory László. Tagok: Gróf Bethlen Ödön, Baráth Sándor, dr. Bernádi György, gróf Bethlen Balázné, gróf Bethlen István, Balázs Ferenc kanonok, dr. Bíró Balázs, Bocsány László, dr. Boér Elek, gróf Bethlen Sándorné, br. bornemissza Adél, br. Bornemissza Elemér, br. Bornemissza Elemérné, dr. Boros György, dr. Farkas Lajos, dr. Filep Gyula, dr. Genersich Gusztáv, br. Haupt-Stummer Leó, dr. Haller Gusztáv, herceg Hohenlohe Károly Egon, br. Huszár Pálné, br. Jósika Lajosné, Koos Mihály, br. Mannsberg Sándor, Merza Lajos, dr. Óvári Elemér, Neuberger Zsigmondné, Pálmai Lenke, br. Rothenthal Henrikné, dr. Széll Józsefné, br. Szentkereszty Béla s br. Wesselényi Miklósné.

A „Pro Transsylvania” célját és munkaprogramját dr. Zombori László ismertette. Gróf Bethlen Ödön főispán a felruházási osztály vezetője számolt be munkálkodásáról ki nagy szakértelemmel intézi a szükségletet praktikus beszerzését s mintegy 100 ezer gyermek sürgős felruházásáról gondoskodik. Br. Haupt-Stummer Leó a egyszerre gazdag, milliárdos lenni, hogy odaadhassem minden vagyonomat a nyomorultaknak, fajom, nemzetem hajótoróttjeinek. És szerettem volna odakiáltani a tehetősöknek, a jó módban most is duskálónknak, a megszírosodott hadiszállítóknak, az itthon sétáló s üzletet csináló „nélkülözhetetlenek”-nek: gazdagok, hiénák, önző kufarok, idevezettek s ha van szívetek, könyörüljétek! Ezek a nyomorultak, ezek a számkivetettek helyettetek szenvednek. Ők fogják fel a csapást; mely nektek volt szárván. Őh ne nézettek hideg, könyörtelen szívvel szenvedésüket. Nektek is jól esnék hasonló helyzetben a segítség. Szerettem volna rögtön fölállni s beszédet, lángoló, tüzes beszédet tartani a „pro Transsylvania” mozgalom érdekében, szerettem volna buzdítani, lelkesíteni tágabb s szűkebb hazám tehetős magyarjait, hogy minél többen, minél nagyobb számban sorakozzanak a fejedelmi kezek által kibontott zászló alá. És szerettem volna odafelelőzni a fölséges Asszonyhoz, ifjú királynénkhöz s fülébe sugni Erdély számkivetettjeinek, szenvedő, koldús asszonyainak, didergő, éhező árvaínak nevében: köszönjük neked, nagy királynék, hogy eszedbe jutottunk, hogy szíved számlonra gerjedt irántunk, köszönjük, hogy szeretsz minket, s ideadod értünk nevedet s pénzedet, ideadod nemzeted nászajándékát is. Viszonyát fogadd hűségünket s szomorú szívünk buzgó imádságát: Áldjon meg téged az Isten, legyen sok örömed az életben s hervadhatatlan koronád az égben is. Amen.

kg.

napközi otthonok létesítéséről referált. Majd a kolozsvári iroda ügyrendjét intézték el s a Kolozsvárt időző menekült gyermekek iskoláztatásáról gondoskodtak. Terve van véve a vidéki osztályok szervezete vármegyei, járási, városi és községi szervezkedéssel. A nagyarányú s nemzeti érdekeket érintő humánus intézmény elé országszerte, de különösen a lesújtott erdélyi részekben nagy várakozással tekintünk, adja Isten, hogy e nagy várakozás csaldás nélkül a jótékony cél érdekében kielégítést nyerjen s Erdély felvirágzásának s jövőendő boldogságának gyümölcsöző eszköze legyen!

H I R E K.

— **A Majláth alapra** Darvas Dénes kézdíszentléleki s. lelkész 50 koronát küldött. Eddigi összeg 3463 90 K, a fenti adománnyal együtt 3513 90 K. Az alapítóke 4 1/2%-kal kamatozik és legközelebb megkezdí a segélyezést.

— **A Szent István Akadémia** Shakespeare és Cervantes halálának háromszázados évfordulója alkalmából 1917. évi január hó 21-én, vasárnap d. e. 11 órakor a Szent-István-Társulat dísztermében ünnepi ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Giesswein Sándor elnök megnyitja az ülést. 2. Shakespeare és a magyar költői lélekráj. Négyessy László osztályelnöktől. 3. Shakespeare szelleméhez. — Don Quijote egy ismeretlen kalandja. Költemények. Bán Aladár r. tagtól. 4. Cervantes és a Don Quijote. Körösi Albin r. tagtól.

— **Hangverseny a Vörös-Kereszt egyesület javára.** Német vendégeink nemcsak kézigránáttal szórakoztatnak, hanem művészi gyönyörűséget is törekednek nyújtani. Szerdán e hó 17-én este a Hungária szálló ütemében Hetzl, a müncheni udvari opera egyik karmesterének és Winterscheidt regensburgi színházi baritonistának részvételével műsoros estélyt rendeztek. Chopin és Wagner muzsikát, Schubert dalokat és végezetül Liszt gyönyörű VII. rapsodiáját hallottuk gondos, élvezetes előadásban. A hangversenyen ott volt a város közönségének színe-java. Az estély tiszta jövedelmét a Vörös-Kereszt egyesület javára fordítják.

— **A Katolikus Népszövetség** folyó évi január hó 21-én, délután 4 órakor tartja évi közgyűlését a régi országház gyűléstermében, a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Tartja: Rakovszky István v. b. t. t., országgy. képvis., a Kath. Népszövetség elnöke. Évi jelentés. Előterjeszti: Haller István, országgy. képvis., főtitkár. Pénztári számvizsgáló bizottsági jelentés, tisztújítás. Birtokpolitikai irányelvek. dr. Blaskovics Ferenc apátkanonok, a Délmagyarországi Földművelők Egyesületének elnöke. A nép jelentősége és részvétele az államban: dr. Ugron Gábor országgy. képvis. Mit tegyünk a kath. autonomiáért? dr. Takács Menyhért jászvári prépost, főrendiházi tag.

— **Esztergom koronázási kincsei Budapestben.** Mint ismeretes, a Nemzeti Múzeumban a jövő hó folyamán kiállítás rendeznek azokból a ruhákból, amelyeket a király és a királyné a koronázás alkalmával

viseltek. Kiállítják ugyanakkor mindama kincseket és művészi szerelvényeket is, melyeket a szertartásoknál használtak. A Nemzeti Múzeum kérésére dr. Csernoch János bitoros-hercegprímás megengedte, hogy az esztergomi kincstár koronázási kincseit a kiállítás tartamára Budapestre szállítsák. A kiállítás jövedelme a „Pro Transsylvania” mozgalom céljait fogja szolgálni.

— **Az erdélyi károk összeírása.** Megkezdtek az erdélyi károk összeírását. A belügyminiszter utasítást küldött az illetékes hatóságoknak, hogy az erdélyi betörés alkalmával szenvedett károk összeírása az illető községi előjárásokhoz intézendő írásbeli vagy szóbeli bejelentés alapján történjék. A károsult akadályoztatása esetén a bejelentést helyette a község bármely lakosa megteheti. A községi előjáróság a köztudomású kárt az egyesek bejelentése nélkül is köteles fölvenni. A bejelentéssel a kár körülményeit részletesen fel kell sorolni és az ellenség által elpusztított házbitorokat és más tárgyakat külön-külön kell megnevezni.

— **A brassói apátplebános sorsa.** Brassóból jelentik: Meisel József brassói apátplebánost a románok brassói pütkösi királyságuk alkalmával tuszként Bukarestbe vitték. Mindmaig semmi pozitív értesítés nem jött róla, hogy mi történt az apátplebánossal. Tegnap Atyja Bécsen keresztül értesítést kapott, hogy a hollandi királyi követség értesülése szerint Meisel József Husiban van internálva és egészséges.

— **Városi tejjgazdaság Kolozsvárt.** Kolozsvár gazdasági nagybizottsága a napokban foglalkozott a város tejszükségletének ellátására javaslatba hozott 100 darab fejőtehen állománnyal házi kezelésben létesítendő tejjgazdaság kérdésével. A gazdasági nagybizottság alaposan tanulmányozta a dolgot és a körülmények megfontolása után a menekültek állataiból 300 000 koronáért 100 darab tejjős tehen házi kezelése után legalább évi 50 000 K. ráfizetést mutatott ki napi ötliteres átlagfejés és a mostani magas tejárak mellett. Ez az esti igazolja a magyar gazdasáradalom jogos panasztát a tejtermelés nehézségeiről. A kolozsvári gazdasági nagybizottság végül elrendelte 300 darab romániai fejőjuh beszerzését a város foglalmunkásainak jobb élelmezése végett.

Városi ügyek.

I. Közgyűlési határozatok:

Gyulafehérvár sz. kir. város képviselőtestülete 1916. év. december 28-án megtartott rendkívüli közgyűlésében **97—1916. kgy. sz.** határozatával megállapította 1917. évre a legtöbb adót fizetők névjegyzékét.

103—1916. kgy. sz. határozatával kimondotta, hogy Weischselberger József rendőrormestert kérésére betegség címen nyugdíjazza.

106—1916. kgy. sz. határozatával elfogadta a Gollmann Józseffel a mozgófénykép színházi jog bérbeadására vonatkozó haszonbéri szerződést . . .

109—1916. kgy. sz. határozatával kimondotta, hogy a közlelmezés terén te-

vékenységet kifejtett tisztviselőknek a köz-
élelmezési alap terhére 2000 koronát, szó-
val kettőezer koronát szavazott meg . . .

110—1916. kgy. sz. határozatával az erdő kihasználás körül tevékenységet kifejtett tisztviselőknek 2000 koronát, szóval kettőezer koronát szavazott meg . . .

111—1916. kgy. sz. határozatával kimondta, hogy Csecskedy József v. pénztárnok 600 kor. személyi pótlékját a nyugdíjja is betudja . . .

112—1916. kgy. sz. határozatával az oláh ellenség által feldúlt Csikszereda r. t. város felségélyezésére 400 koronát, szóval négyszáz koronát szavazott meg a háztartási alap terhére.

II. Városi műjég.

Szám: 16197.—1916. kig. Hirdetmény. Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa a műjéggyár és léghűtő szabályrendeletnek 2. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a városi műjéggyár kora tavasszal ismét megkezdí üzemét és a műjéget házhoz szállítva a következő árakon fogja eladni:

1. Havi előfizetés esetén.

Naponként 8 tábla vagyis 100 kg. műjég ára 4 60, 4 tábla vagyis 50 kg. műjég ára 2 50 fill., 1 tábla vagyis 12 1/2 műjég ára 70 fill., 1/2 tábla vagyis 6 1/4 40 fill.

2. Alkalmi vétel esetén:

Naponként 8 tábla vagyis 100 kg. műjég ára 5 50 fill., 4 tábla vagyis 50 kg. műjég ára 2 90 fill., 1 tábla vagyis 12 1/2 kg. műjég ára 90 fill., 1/2 tábla vagyis 6 1/4 kg. műjég ára 50 fill.

Termeszetes jeget csakis a sörraktárosok termelhetnek és használhatnak. Termelési helyül az 1917. évre a Sebes folyót jelöljük ki. A sörraktárosoknak szigorúan büntetés terhe mellett tilos magánfeleknek jeget eladniok vagy elajándékozniok. A sörraktárosok kötelesek jégvermeiket sörraktáraitól úgy elkülönteni, hogy a közönség ne érintkezzenek.

Kávésok, vendéglősök, cukrázók, mézsárosok, hentesek szóval mindazon iparosok, akik a jeget italok és élelmiszerek eltartására vagy készítésére használják — csakis műjeget használhatnak.

Ezen közegészségügyi rendelkezések az 1884. évi XVII. t.-c. 156. §-án, az 1891. dec. 17. B. M. 106.092. és az 1897. dec. 17. B. M. 119.247. sz. miniszteri rendeleteken alapulnak és a kihágások a törvény teljes szigorával fognak büntettetni.

III. Hirdetmények:

Szám: 16331—1916. kig. Hirdetmény. A kereskedelemügyi miniszter úr értesítése szerint fenálló rendelkezések értelmében katonai személyeknek a tábori postahivatalhoz, valamint az ellenség hatalmába került hadifoglyoknak, ugyszintén az internáltaknak is, posta csomagokban csak ruházati cikkeket, továbbá nem romló élel, miszereket és élvezeti cikkeket és egyéb személyes használatra szánt nem romló és nem robbanó vagy gyuló tárgyakat szabad küldeni.

Ennek ellenére igen sűrűn előfordul, hogy a feladók a kérdéses csomagokban könnyen gyuló tárgyakat, mint gyufát, aethert, benzint, spirituszt küldenek, minék

következtében már ismétlen előfordult, hogy egész posták tűz martalécai lettek.

Továbbá gyakoriak azok az esetek, melyekben a felek az ily csomagokba gyorsan romló élelmiszereket, mint nyers húst, kolbász felét, vaját, kenyeret, kalácsot és más efféléket helyeztek el, melyek már a tábori postagyűjtő állomásokhoz, illetőleg a cenzura bizottsághoz romlott vagy olyan állapotban érkeznek, hogy azokat sem továbbítani, sem a feladónak visszaküldeni nem lehet.

Felhívom ennél fogva a város közönségét, hogy jövőre jelen hirdetményben foglaltak szem előtt tartásával járjon el.

Szám: 16265—1916. kig. Hirdetmény. Közhírré teszem, hogy az Országos köz-élelmezési hivatal rendelkezése szerint vasuton szabadon szállítható kézipodgyász gyanánt az ország határállomására és az azokon túl történő utazásoknál élelmezési vagy közsükségleti cikkekből olyan mennyiség, amelyre az utasnak utazásának 3 napi tartama alatt szüksége van, az ország határain belül való utazásnál pedig oly cikkekből, amelyeknek magyarország területén való vásárlásra, beszerzésekre az illetőknek jogosultsága van, a kézipodgyász fogalmának megfelelő mennyiség.

Szám: 115—1917. kig. Hirdetmény. Közhírré teszem, hogy az egyes élelmicikkeket a következőleg maximáltam: 1 liter tehén tej 50 fill., 1 liter bivaly tej 70 fill., 1 darab tojás 12 fill., 1 kiló vaj 9 K, 1 kiló turó 6 K, 1 kiló füstölt turó 3 K, 1 liter tejfel 3 K, 1 kiló hagyma 60 fill., kövér liba kilonként 6 K, sovány liba kilonként 4 K, kövér ruca kilonként 6 K, sovány ruca kilonként 4 K, kövér pulyka 6 K, sovány pulyka kilonként 4 K, kövér tyúk kilója 3 K, sovány tyúk 2 K, kifejtett csirke párja 6 K, kisebb rántani való párja 5 K, marhahus kilója 7 K, borjúhús kilója 6 50 fill., Jáhus kilója 4 K.

Felhívom a város közönségét, hogy a megállapított maximális árakat úgy a vevők, mint az eladók szigorúan tartsák be, mert ellenkező esetben a kihágókkal szemben a rendőri büntető bíróság a törvény teljes szigorával fog eljárni.

Szám: 159—1917. kig. Hirdetmény. Gyulafehérvár szab. kir. város polgármestere közhírré teszi, hogy a használatra felszerelt, valamint a fel nem szerelt szén — vagy fatüzelésű fűrdőkályhának tiszta fémfelületű, mázolt vagy zománcozott rézből készült víztartóhengereit hadicélokra igénybevette. Az igénybevétel kiterjed a magánosok, gyártók és kereskedők birtokában levő, ugyszintén azokra a fűrdőkályhahengerekre is, amelyek más számára őrizetben tartatnak.

Ezeknek a kályhahengereknek a birtokosai vagy őrzői ugyszintén azok a gyárosok és kereskedők, akik ilyen kályhahengereket raktáron tartanak, kötelesek azokat az 1917. évi január hó 15-ig a polgármesternek bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell: 1. a helyet (község, utca, hászám, lakrész) ahol a kályhahenger van; 2. a kályhák száma; 3. a birtokos nevét és lakóhelyét; 4. a birtokos arra vonatkozó kötelező kijelentését, hogy az igénybevett kályhahenger pótlásáról maga kíván-e gondoskodni, vagy pedig annak horganyozott vaslemezéből készült

kályhahengerrel természetben való pótlását kívánja-e.

Azok a birtokosok, akik természetben való pótlást nem igényelnek kályhahengereiket az 1917. évi február hó 25-ig a Magyar Szent Korona Országainak Fémközponti Részvénytársaságnak (Budapest IV., Városház-utca 10.) szabadkézből eladhatják, ha pedig ezt nem teszik, kötelesek azokat a fent meghatározott határidőig a 4611—ein. 20-b. 1915. szám alatt kelt rendelettemmel megalakított és az idézett rendeletem szerint illetékes fémátvételi bizottságok címére (Budapest Lipótvárosi pályaudvar, Pozsony, Zagreb) beszállítani.

Ha a rézkályhahengerek a fémátvételi bizottságoknak szállítatnak be, az értük járó térítés a kályhahengerek tiszta részulya után kilogrammonként 5 koronában fog megállapítani. Ezen felül a katonai igazgatás a beküldőnek a szállítási költségeket is megtéríti.

A küldemények feladása alkalmával a feladott tárgyak darabszámát és súlyát a felvevő vasuti hivatal által meg kell állapítani.

A küldeményeknek a vasutra való feladásával egyidejűleg be kell küldeni az illetékes átvételi bizottsághoz a feladott tárgyak jegyzékét.

Ezen jegyzékben fel kell tüntetni a birtokost, esetleg a tárgyak őrzőjét, a közígazgatási járást és helyet, a csomagolás nemét és a csomagokra alkalmazott jeleket, a csomagoknak a felvevő vasuti hivatal által megállapított számát és azok nyers súlyát, valamint a kályhahengerek tiszta súlyát.

A jegyzék egy második példányát a központi fémrekvizíciós bizottságnak (Budapest II. Lánchíd-utca 1—3.) kell megküldeni.

Ha valamely birtokos a kályhahengert szabadkézből a „Magyar Szent Korona Országai Fémközpontjának” adja el, erről a központi fémrekvizíciós bizottságnak ugyancsak jelentést kell tennie.

Gyulafehérvár, sz. kir. város polgármesterétől 1917. évi január hó 5-én.

Dr. Roska Miklós,
polgármester.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Botár G. Szamosujvár. Köszönjük a figyelemzetést. Az intézkedést az azóta elküldött püspöki körlevelekben meg is kapta eddig azt hisszük. Szives üdv.

Zágoni A. „Gazeta Transilvaniei” be-
küldött számát megkaptuk. Azt hisszük, hogy igen nagy tiszteletet tanusitanánk vele szemben, ha megőriznók.

Kovács M. Szépviz, Bajna F. Csátószeg. A levelek megérkeztek. Az üdvözeteket átadtam. Szives megemlékezésüket köszönjük és szívből viszonzozzuk.

Dr. Csiki Gyergyóalfalva. Még a mult évben küldött levélre nem jött semmi válasz. Talán nem kapta meg?

Dr. Rejöd Nagyszeben. Könyvből egy párat kértek, küldjön még 5 drbot.

Márton A. Nagyszeben. A mit tettem, kötelességem volt. Annál jobban esik, ha úgy teljesítettem kötelességemet, hogy az objektive ítélok helyeslését kiérdemeltem. Szives írásait a harcok napjaiból várjuk. Szives üdv.

Szám: 85—1917.

Hirdetés!

A városi járda szabályrendelet 11. §-a kötelezi a ház és telektulajdonosokat a ház és telek utcai vonalára eső járdarész seprtetésére és tisztántartására, nyáron időnként való öntöztetésére, télen pedig minden havazás után való takarítására s az udvarokról kivezető vízcsatorna állandó tisztán tartására. Jollehet ezen szabályrendeletet már 1900. évben hatályba lépett, Gyulafehérvár város lakossága kevés kivétellel a járda tisztítását immel-ámmal végezteti s akkor is csak úgy, ha a hatóság részéről figyelmeztetik, s a kihágási eljárás folyamatban tétetik. Holott a járdának tisztántartása a lakosságnak igazán csekély fáradságába kerül, s közegészségügyi szempontból kötelesség. Épen ezért fenn hivatkozott szabályrendelet alapján most már utoljára hívom fel a lakosságot, hogy a járda tisztán tartását minden nap pontosan eszközöltesse. Nem mulaszthatom el különösen azon háztulajdonos uraknak figyelmét felhívni erre, kiknek házaikban egyes üzlet helyiségek, azaz egész lakások nincsenek kiadva bérebe s a tulajdonos nem lakik benne s kik erre való hivatkozással a járda tisztítását csak a hatósági közegek figyelmeztetésére eszközöltették; továbbá a kereskedő urak figyelmét, kik ünnepnapokon a járdát nem takarítatják azért, mert az üzlet zárva van.

Ezen hirdetést egész terjedelmében közlöm a gyulafehérvári csendőrréssel is,

megkeresve, hogy a járda szabályrendeletbe ütköző minden egyes kihágást a rendőri büntető bíróságnak haladéktalanul jelentse fel.

Gyulafehérvár, sz. kir. város rendőr főkapitányától 1917. évi január hó 7-én.

Molnár Samu,
rendőrfőkapitány.

Meghívó.

A **zalatnai** Husfogyasztási Szövetkezet 1917. évi febr. hó 18-án — és ha a tagok kellő számban meg nem jelenének az alapszabályok 22. §-a értelmében február hó 25-én — délelőtt 11 órakor a Polgári Olvasókör nagytermében tartandó közgyűlésre a t. tagok meghivatnak.

T á r g y s o r o z a t:

1. Az igazgatósági évi jelentés tárgyalása, a számadások felülvizsgálása, a mérleg megállapítása.
2. Uj igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása.
3. Az üzleti nyereség hova fordítása iránti határozat.
4. Indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságához benyújtattak.

A zárszámadás Császár János szöveg. gazdapénztárosnál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Zalatna, 1917. január hó 15.

Csia Ignác,
igazg. elnök.

Kapros Károly,
igazg. jegyző.

Megjelent!**Háború az Argonnekben**

írta Kellermann Bernád.

„Az Alagut” világhírű szerzőjének meg-rászó érdekességű könyve ez, mely az egész világháború legnehezebb és legborzalmasabb harcainak leírását nyújtja.

Ára 3 korona.

Megrendelhető: a Püsp. Lyc. könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

Megjelent!**A megrohant és felszabotított Erdély**

írta Pilisi Lajos.

A népszerű haditudosító a román háború kezdete óta járta Erdély hartereit és pártatlan érdekességű fejezetekben írja le ezen hadjáratot.

Ára 4 kor.

Fényképészeti cikkek!

gyári áron kaphatók!

Schäser Ferencz

o könyvkereskedésében Gyulafehérvárt. o

Megbízható kath. cég!

A pécsi országos kiállítás arany éremmel kitüntetve.

Ruzsinszky Béla

oltárépítő

PECS, Tábortutca 4. sz.

Géperőre berendezett műintézetében olcsón készít bemutatót rajzok szerint oltárt, szószék, padokat stb. Szállít teljes templomberendezést és elvállal régi oltár és szószék aranyozását és szobrok színezését.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövődéje

WIEN,

Alapított 1838.

GYÁR:

VI., Webgasse 43.

600 alkalmazott.

Römerstedt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dus választékban, mindenféle és ókeresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.

A szerkesztésért felelős: Péter Antal.

Nyomatott a Püspöki Lyceumi könyvnyomdában (Schäser Ferenc) Gyulafehérvárt.